

UHŘÍNĚVESKÉ

OBČANSKÉ NOVINY

facebook/obcanuhrineves

www.obcanuhrineves.cz

číslo 4/duben 2022

OSOBNOSTI PRAHY 22

Portréty významných spoluobčanů, díky kterým se nám v naší Praze 22 žije lépe a mnoho o nich nevíme.
str. 2

OPĚT ŠKOLA V BYTOVKÁCH

Za nerealizovaným projektem podzemní mateřské školy v Bytovkách zůstala nejenom pachut' zmařených peněz.
str. 4

NEZAPOMÍNEJME NA VÉVODKYNI

U rozvoje Uhříněvsi stála Marie Terezie Anna Felicitas Savojská.
str. 7

PROČ jsme tak často nespokojeni s tím, co nás obklopuje a co máme? Zřejmě proto, že nemáme s čím porovnávat. Teď, v krušných dobách nečekané brutální války jen několik set kilometrů od našich hranic, to porovnání máme. A je nám náhle jasné, že si u nás ve středních Čechách vlastně žijeme velmi dobře.

Což neznamená, že máme být se vším spokojeni. Například s tím, že nedotažené a zpackané školní projekty Prahy 22 budeme muset zaplatit, aniž bychom z toho reálně něco měli. Bohužel to je daň za to, když jsme uvěřili, že změny mohou být jen k lepšímu. Místo slibované prosperující obce s krásnými architektonickými projekty nakonec zbyly jen zbytečné vynaložené peníze, několik trestných oznámení na podivná výběrová řízení a hezky nakreslené obrázky nikdy nerealizovatelných projektů. Čtěte uprostřed tohoto čísla.

Naštěstí se ale ukazuje, že tu a tam jsou zastupitelé naší městské části schopni vzdát se hlubokých vzájemných rozporů a táhnout za jeden provaz. Minulé zastupitelstvo tak naprosto hladce schválilo na návrh zastupitelů ODS snížení městských daní, které poněkud nesmýslně před časem část jiných zastupitelů naopak zvedla.

No dobrá, někdy se dají věci napravit. **PROČ?** Zřejmě proto, že se pomalu blíží volby a nechat před nimi vysoké daně nepřijde rozumné ani těm lidem, kteří vůbec nejsou zvyklí šetřit veřejné peníze. Zaplat' pánbůh za to!

Ušetřené peníze se určitě budou hodit zejména v těchto dobách raketové inflace, rostoucích cen potravin a energií. Přesto ale stojí za to si připomenout, že naštěstí můžeme žít bez obav o střechy nad hlavou, anebo dokonce o holé životy. Je dobré na to občas pomyslet.

Vaše redakce

PTÁME SE PŘEDSEDY ČSÚ

Český statistický úřad zveřejnil první komplexní data ze sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021. Co zajímavého přinesly výsledky pro naši městskou část Praha 22, která se za uplynulých 10 let nebývale rozrostla co do domů i obyvatel?

Ptáme se: Ing. Marka Rojíčka, Ph.D., předsedy Českého statistického úřadu.

„Podle vývoje počtu obyvatel patří Uhříněves mezi čtyři nejrychleji rostoucí městské části hlavního města Prahy. V roce 2011 zde bylo 1,5 tisíce domů a 9,5 tisíce obyvatel. Za 10 let se počet domů zvýšil o více než třetinu a počet obyvatel téměř o polovinu, což představuje přes dva tisíce domů a téměř 14 tisíc obyvatel zjištěných při sčítání lidu, domů a bytů 2021. Více než pětina domů pochází z období před rokem 1945. Největšího stavebního boomu se Uhříněves dočkala v novém tisíciletí. Od roku 2000 zde bylo nově postaveno nebo zrekonstruováno více než tisíc domů. Ve srovnání s rokem 2011 Uhříněves nepatrně zestárla. Průměrný věk zjištěný při sčítání byl 36,4 roku, což představuje nárůst 0,5 roku. Průměrný věk mužů byl 35,4 roku, žen pak 37,3. V průběhu 10 let vzrostl podíl dětí mladších 15 let na 21,5 % a seniorů ve věku 65 a více let na 11,1 %. Podíl osob v produktivním věku se snížil ze 73,1 % na 67,3 %. Téměř polovina obyvatel Uhříněvsi je ve svazku manželském. Více než třetinu tvoří svobodní, 13,3 % osob je rozvedených a 4,1 % jsou vdovy

a vdovci. Z hlediska úrovně vzdělanosti si Uhříněves polepšila. Za 10 let vzrostl podíl vysokoškoláků na více než jednu třetinu obyvatel. Nejvíce osob, přesně 35,7 %, mělo úplné střední vzdělání s maturitou, podíl vyučených klesl na 19,0 %. Podíl cizinců nepatrně vzrostl na 15,4 %, nejvíce byli zastoupeni občané Ukrajiny (4,9 procenta), Slovenska (2,6 procenta) a Ruska (2,1 %). Dobrovolnou otázku na národnost při sčítání lidu 2021 vyplnilo více než 70 % obyvatel Uhříněvsi, stejně jako před 10 lety. Přes 80 % osob, které otázku zodpovědělo, se přihlásilo k české národnosti, k ukrajinské 3,7 % a ke slovenské 2,8 %. Druhá dobrovolná otázka byla na náboženskou víru. Nezodpovězenou ji nechalo necelých 30 %, což je výrazný pokles proti 45 % v roce 2011. Celkem 28 % osob odpovědělo, že jsou věřící.“

Ing. Marek Rojíček, Ph.D.

PŘEDSTAVUJEME OSOBNOSTI PRAHY 22:

DOC. MUDr. ING. DANIEL SMUTEK, PH.D.

Kousek za radnicí Prahy 22 stojí Dům s pečovatelskou službou II, který byl dokončen v roce 2008 díky finanční podpoře hlavního města Prahy nejen jako bydlení o 40 bytech, ale také jako základna některých specializovaných lékařů. Zejména těch, kteří tehdy v naší městské části úplně chyběli. Dnes zde najdeme ordinace ORL, stomatologů, dermatologie a také endokrinologie a diabetologie.

Právě té šéfuje MUDr. Daniel Smutek, sympatický lékař se zájmem o cyklistiku, skialpinismus, ale hlavně pečující o místní obyvatele postižené cukrovkou nebo poruchami štítné žlázy. Jeho ordinace byla také jedna z prvních, která v rámci iniciativy „Lékaři pomáhají Česku“ očkovala v naší městské části proti nemoci covid-19.

MUDr. Daniel Smutek

Foto: Igor Mikula

Pane docente, proč jste se před lety rozhodl otevřít svou diabetologickou a endokrinologickou ordinaci právě v Uhříněvsi?

Bylo to hlavně proto, že jsem chtěl svou odborností pomoci lidem, se kterými tu jako spoluobčan bydlím a žiju. Tady taková ordinace chyběla a mně přišlo nesmyslné, aby místní lidé třeba s cukrovkou jezdili za specialisty do centra Prahy, když jim medicínskou službu na přinejmenším stejné úrovni mohou nabídnout já. Navíc je zde v Uhříněvsi spousta šikovných kolegů lékařů, se kterými úzce spolupracujeme, takže naše péče může být komplexní. No a samozřejmě díky vybudování domu s pečovatelskou službou zde byly k dispozici prostory pro ordinaci.

Osm měsíců jste jako lékař-vědec a hostující profesor pracoval v japonském Tokiu, čtyři měsíce ve Velké Británii, devět v irském Dublinu, tři čtvrtě roku ve Fin-

sku... Jak byste porovnal úroveň lékařské péče o pacienty ve vašem oboru s úrovní v těchto zemích?

Každá z těch zmíněných zemí je jiná. Britská veřejná Národní zdravotní služba je tak trochu proslulá dlouhým čekáním na vyšetření i operace, lidé se ke specialistům špatně dostávají. Ti, kdo nemají peníze na soukromou péči, jsou na tom podle mě o dost hůř než u nás. Irsko a Finsko, tak to jsou země, kde je obrovský důraz na moderní informační technologie. To samozřejmě zdravotní péči pomáhá. A Japonsko? Tam je vidět, že je to bohatá země, která do zdravotnictví a výzkumu dává hodně peněz. Jsou zde špičkové medicínské technologie, dávají mnoho prostředků na výzkum. V tom bychom se měli učit.

Vystudoval jste kromě medicíny také ekonomii, jste specialista na nejmodernější zobrazovací systémy a využívání umělé inteligence v lékařství... Jak vám tyto obory pomáhají v každodenní lékařské péči o pacienty?

Jsme v 21. století, moderní lékařství je na technologiích postavené. Vezměme třeba telemedicínu, kde data z inzulínových pump diabetiků dostáváme od nich on-line přímo z domova. Nebo pomoc při vyhodnocování snímků pacientů díky počítačové inteligenci... I u nás v uhříněveské ordinaci se napojujeme na snímky z magnetické rezonance nebo CT, to obrovsky usnadňuje práci a pomáhá pacientům.

Jste otcem dvou dětí, mimořádně úspěšný lékař, vědec, učíte na lékařské fakultě mediky, to je nejspíš mimořádně stresující a časově náročné. Do toho stíháte třeba vysokohorskou turistiku... Co radíte svým pacientům, jak se udržovat v kondici a zbavit se stresu?

Není to nic složitého a náročného. Prostě je třeba zařadit do každodenního běžného života

pravidelnou fyzickou aktivitu, které jsme často odvykli. Tedy – když to jde – chodit po schodech místo výtahu, na krátké vzdálenosti dojit pěšky místo auta, nebo třeba vystoupit o zastávku dřív z autobusu a udělat si malou procházku. Nevěřili byste, jak moc to zdraví pomáhá... A ideálně si najít nějakou společnou pohybovou aktivitu s přáteli, to je dobré i na zdravou psychiku...

-mam-

doc. MUDr. Ing. Daniel Smutek, Ph.D.

Promoval na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze roce 1998. Je držitelem specializované způsobilosti v oboru vnitřního lékařství, licence pro samostatnou práci v oborech vnitřního lékařství, endokrinologie a diabetologie a licence pro vyšetřování ultrazvukem v endokrinologii.

V letech 1998–2012 pracoval na 3. interní klinice endokrinologie a metabolismu Všeobecné fakultní nemocnice a 1. lékařské fakulty. V roce 2001 dokončil studium na Národohospodářské fakultě VŠE, titul inženýra ekonomie získal za diplomovou práci Financování zdravotnictví v ČR a jiných vyspělých státech. V roce 2003 obhájil disertační práci s tématem Počítačová analýza ultrasonogramů difúzních procesů ve štítné žláze a byl mu přiznán titul Ph.D.

Od roku 2002 vyučuje mediky na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze, v roce 2008 byl habilitován a byl mu udělen titul docent. Byl řešitelem několika mezinárodních výzkumných grantových projektů, pracoval na univerzitních a výzkumných pracovištích ve Velké Británii, Irsku, Finsku a Japonsku. Od roku 2007 se podílí na klinickém výzkumu, zejména v oblasti endokrinologie a diabetologie.

Publikuje v domácích a zahraničních odborných časopisech a přednáší na odborných konferencích. Je členem Evropské endokrinologické společnosti, České endokrinologické společnosti, České společnosti pro ultrazvuk v lékařství a biologii, České společnosti biomedicínského inženýrství a lékařské informatiky, několika oborových rad a podílí se na hodnocení evropských výzkumných projektů.

ZTRACENÉ MILIONY V KAUZE PODZEMNÍ ŠKOLKY V BYTOVKÁCH

Na stránkách našich novin jsme už mnohokrát psali o podivném projektu podzemní školky, která měla podle představ vedení městské části za starostování Vojtěcha Zelenky (STAN) vzniknout ve vnitrobloku ulice V Bytovkách. Jenže jak se zdá, nejde jen o projekt furiantský a dostatečně nedomyšlený, ale zřejmě také zavánějící trestnou činností při zadávání veřejné zakázky. Výsledkem je zmařená investice Prahy 22 ve výši skoro 6 a půl milionu korun.

POCHYBNÝ VÍTEZ ZAKÁZKY NA PROJEKT

Před skoro dvěma lety, v červenci 2020, vypsal městská část Praha 22 výzvu k podání nabídek na zhotovení projektové dokumentace k plánované mateřské škole V Bytovkách. Plánovaná hodnota zakázky činila 6 milionů korun.

Do výběrového řízení se přihlášily pouze dvě společnosti, obě s ručením omezeným, firma Causa a Lambda Studio. Pětičlenná hodnotící komise, ve které zasedli kromě tehdejšího starosty Zelenky také třeba místostarostové Erbošová a Kosař, vybrala v říjnu 2020 těsným rozdílem firmu

Lambda studio. Důvodem byla podle komise především lepší kvalita referenčních realizací jiných staveb.

Jenže mezi referencemi firmy Lambda byla uvedena také novostavba školní družiny v Bělé pod Bezdězem. Při letošním detailním zkoumání této reference vyšlo najevo, že projekt ve skutečnosti vypracovala úplně jiná firma, navíc v době, kdy společnost Lambda studio ještě ani ne-

existovala. Také další referenční projekty, které firma uvedla ve výběrovém řízení – bydlení pro seniory Hlubočepy a hotel Zuberec na Slovensku – nespĺňují potřebná kritéria.

Místo známé a lety prověřené projekční kanceláře Causa, která působí na trhu 30 let a disponuje týmem 70 architektů a stavebních inženýrů, tak v Zelenkově výběrovém řízení na projekt mateřské školy vyhrála firma bez větších zkušeností a s pochyb-

nými referencemi. Odborně se něčemu takovému říká pleticha při veřejné soutěži, případně zjednaní výhod při zadání veřejné zakázky. Zda k tomu opravdu došlo, ať pečlivě posoudí orgány činné v trestním řízení, kterým v těchto dnech přistálo na stole trestní oznámení na neznámého pachatele od Rady městské části Prahy 22, jež zakázku detailně prozkoumala.

PŘEDEM UZAVŘENÁ SMLOUVA

Ještě podezřelejší než pochybné reference, které mohla hodnotící komise přehlédnout třeba kvůli vlastní nepozornosti nebo nedůslednosti, je ale fakt, že ještě před uzavřením soutěže,

Reference, které poskytla vítězná firma Lambda, se při zpětném přezkoumání ukázaly pochybné.

Vizualizace nerealizované podzemní školky V Bytovkách. Zdroj: Ateliér Hajný.

tedy v době, kdy nebyl její vítěz vybrán, uzavřela firma Lambda smlouvu o smlouvě budoucí s architektonickou kanceláří Ateliér Hajný, která je autorem uměleckého návrhu podzemní školky. Firma Lambda si totiž měla podle pravidel výběrového řízení zajistit licenční práva na další fázi projektování. Jenže jako faktický zhotovitel první fáze projektu si je kupovala sama od sebe. Ukázalo se totiž, že byla subdávatelem Ateliéru Hajný a první fáze projektu pro něj při vědomí vedení města vypracovala. Mohlo by tak snadno jít o porušení § 256 Trestního zákoníku, zjednání výhody při zadání veřejné zakázky. Z dostupné e-mailové korespondence mezi architektem Hajným a zástupci STAN a P22 Naše město je zřejmé, že o tomto problému adresáti věděli.

Městská část zaplatila architektům za návrh školky 2 miliony

korun, nemá k dispozici licenční smlouvu podle autorského zákona, a tedy nemůže s autorským dílem volně nakládat. Zároveň byla ještě před uzavřením výběrového řízení firma Lambda jednoznačně zvýhodněna. Aby problémů kolem této školky nebylo málo, ukázalo se, že architekti dostali místo původně slíbených dvou milionů od městské části ještě dalších 400 tisíc korun od Lambdy, díky čemuž se vyhnuli limitu na zadání zakázky malého rozsahu konkrétnímu dodavateli. Pokud by odměna přesáhla dva miliony korun, městská část by tehdy musela zadání zakázky řádně vysoutěžít, a ne jen přidělit tzv. na výjimku.

ZPACKANÉ A DRAHÉ ŘÍZENÍ

Do těchto dnů vynaložila městská část na projekty mateřské školy V Bytovkách přes 7 milionů 800 tisíc korun. Přitom na stavbu ani

není autorskou licenci, možná by ji musela znovu odkoupit od firmy Lambda. Samotná Lambda studio s. r. o., opakovaně odsunula odevzdání finální projektové dokumentace, na stavbu proto není ani územní rozhodnutí, ani stavební povolení.

I kdyby ale potřebnou dokumentaci, a tedy také nutná razítka podzemní mateřská škola získala, stejně by se stavět nemohlo. Na stavbu totiž nejsou peníze. Firma Lambda už v průběhu projektování stavbu v rozporu se smlouvou zásadně prodražila a navíc za poslední období dramaticky stouply ceny materiálů a stavebních prací. Původně plánovaná stavba za předpokládaných 114 milionů korun bez DPH by tak stála nejspíš trojnásobek.

Místo podzemní školky, která se měla stát architektonickým pomníkem bývalého starosty Ze-

lenky, tak vznikne jen náhradní projekt, který alespoň trochu pomůže neuspokojené poptávce po volných místech uhřívěveských předškoláků.

Kdo ale uhradí vydané miliony na projekt a architektonickou studii? Není vyloučené, že pokud městská část Praha 22 uspěje se svým trestním oznámením, bude moci

na aktérech projektu vymáhat přes 6 milionů korun. Jenže skutečně získat tyto peníze nejspíš nebude reálné.

Plánovaný megalomanský projekt podzemní školky tak bude připomínat jen slušná díra v obecním rozpočtu, na kterou se skládají všichni občané Prahy 22.

A také sádrový model architektonického řešení školky za sto tisíc, který by mohl být veřejně vystaven jako důkaz zpupnosti a neschopnosti bývalého vedení městské části.

Pavel Janů

Místo známé a prověřené projekční firmy získala zakázku na projektovou dokumentaci firmička bez větších zkušeností.

Bez ohledu na vynaložené peníze nemá městská část Praha 22 ani autorskou licenci na projekt školky.

V tomto vnitrobloku měla školka vzniknout.

TANEČEK KOLEM NÁŠLAPNÉ MINY KAŠPERSKÁ

POD NEVINNÝM NÁZVEM INFORMACE VE VĚCI OBYTNÝ SOUBOR KAŠPERSKÁ SE NA POSLEDNÍM ZASTUPITELSTVU NAŠÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI SCHOVÁVALA JEDNA Z NEJNEBEZPEČNĚJŠÍCH NÁŠLAPNÝCH MIN, KTEROU MÁME JAKO OBEC V CESTĚ. A TEĎ SE HLEDÁ, KDO JI NASTRAŽIL.

Není zde prostor vysvětlovat úplně celé zákoutí případu detailně, je totiž velmi složité. Ve stručnosti jde hlavně o to, jakým způsobem naše městská část vyjednávala s developerem, který staví byty v projektu Kašperská.

Potíž (nebo možná štěstí) je, že nynější vedení radnice nechce pokračovat v soudním sporu proti společnosti Cocktail Media (můžeme ale klidně mluvit pro zjednodušení o developerovi FINEP). Potíž je tato: V době ještě před Vojtěchem Zelenkou uzavřela městská část (pod vedením hnutí Pro Prahu) dvě smlouvy, které jsou významnou podmínkou k tomu, aby mohl FINEP v dané lokalitě stavět. Projekt totiž potřebuje využít několik menších pozemků spravovaných městskou částí na vedení elektřiny, kanalizace a podobně.

Vojtěch Zelenka (STAN) a jeho vedení radnice (dohromady s for-

mací Praha 22. Naše město.) smlouvy zpochybnilo a podalo proti nim žalobu na neplatnost. Soud ovšem věc smetl ze stolu a žalobu zamítl. A to postupem, který je obvykle využíván proti šikanózním žalobám. Což je důležitá okolnost, která hrozí ztrátou obecní kase.

Současná radnice se proto nechce odvolávat a nechce ani vypracovat žalobu novou. Podle právního rozboru (lze si ho přečíst na stránkách MČ v sekci zastupitelstvo v podkladech pro jednání 20. 4.) není možné dosáhnout neplatnosti smluv, naopak se může stát, že MČ se dostane pod tlak, že by musela hradit škody, které developerovi vzniknou v souvislosti s odkládáním projektu. Právě skutečnost, že žaloba ze Zelenkovy doby může být

interpretována jako šikanózní, je totiž extrémně nebezpečná. Zjednodušeně řečeno platí, že kdo se dopustí šikanózního jednání, může být pohnán k placení ztrát, které tak vzniknou šikanovanému. Jenže nejde zdaleka o jediné riziko v této věci.

Kolem každého kroku, který byl v minulosti některou ze stran podniknut, se kupí různé právní názory a různé výklady

toho, co městská částí hrozí nebo čeho může dosáhnout. Již nyní platí, že vyznat se v nich chce čas a znalosti. Pokud radnice tento problém nějak civilizovaně nevyřeší, bude Praha 22 zatažena do dlouhých, drahých a velmi rizikových sporů, které se mohou táhnout roky a roky. Co hůře: Na jejich konci může být snadno účet za desítky milionů.

Komentář redakce:

Projednávání bodu bylo dlouhé a náročné na sledování, zmatečné v sále i na balkoně, těžko se ve věci mohl někdo nezasvěcený orientovat. My hlavně nevíme, čeho chtěl minulý starosta Zelenka žalobou vlastně dosáhnout. Obec z toho mohla jen těžko něco získat. V danou chvíli nám připadá asi nejrozumnější hlas těch zastupitelů, kteří vyzývají vedení radnice, ať zasedne s investorem ke stolu a hledá rozumné řešení. Protože jak na zastupitelstvu zaznělo, územní plán je jasný a na pozemcích FINEP developerský projekt dříve nebo později vznikne.

Otázkou je, zda bude přiměřený a také obci přinese kromě nové výstavby i něco dobrého. My k tomu dodáme, že soudní spor je to poslední, co by rozumné dohody mohlo prospět.

-red-

Vizualizace projektu Kašperská. Snad se ho podaří dotáhnout ke spokojenosti všech zúčastněných stran. Zdroj: www.finep.cz

UHŘÍNĚVES NEZAPOMÍNÁ NA SVOU „CAFOJKU“

DNE 20. ÚNORA 2022 UPLYNULO 250 LET OD SKONU MARIE TEREZIE SAVOJSKÉ

Marie Terezie Anna Felicitas, vévodkyně Savojská, hraběnka z Carignana, kněžna z Lichtenštejna (1694–1772) se po smrti otce stala majitelkou rozsáhlého panství, zahrnujícího mimo jiné též Uhříněves, Kostelec nad Černými lesy, Plaňany, Rataje nad Sázavou a Škvorec. Obyvateli černokosteleckého panství byla lidově zvaná CAFOJKA.

ŽIVOT MARIE TEREZIE SAVOJSKÉ

Marie Terezie Savojská se narodila 11. května 1694 ve Vídni, v rodině lichtenštejnského knížete Jana Adama I. z Lichtenštejna, zvaného Bohatý (16. srpna 1662 – 16. června 1712) a jeho ženy, dvorní dámy Erdmundy Terezy z Ditrichštejna (17. dubna 1662 – 15. března 1737). Jako 19letá se provdala 24. října 1713 v Kostelci nad Černými lesy za 26letého vévodu Tomáše Emanuela Savojsko-Carignanského (1687–1729). Novomanželům se 23. září 1714 narodil ve Vídni syn, Evžen Jan František Savojsko-Carignanský (23. září 1714 – 23. listopadu 1734). Manželství netrvalo dlouho, vévoda Tomáš Emanuel zemřel v roce 1729, po onemocnění pravými neštovicemi, jimiž se nakazil během honu v oboře zámku v Kolodějích. Bohužel záhy pak umírá roku

1734 i jejich jediný syn Evžen Jan. Marie Terezie Savojská žila po zbytek života jako vdova a umírá 20. února 1772. Pohřbena byla po boku svého manžela v Savojské kapli vídeňské katedrály sv. Štěpána. Její smrt nadlouho zarmoutila podané v celém panství.

BEZMEZNÁ DOBROČINNOST A CHARITA

Ač zůstává Marie Terezie Savojská po smrti manžela do konce života osamocena, na život a na svět nikdy nezanevřela. Naopak! Svou štědrostí a laskavostí se stala pravou dobrodínkou celého panství i kraje. Po příkladu svých předků zasvětila zbytek svého života sociálnímu, duchovnímu a hmotnému rozkvětu svého panství. Marie Terezie Savojská založila bezpočet nadací, charitativních

Panovnice Marie Terezie Savojská (11. 5. 1694 – 20. 2. 1772)

projektů a stavebně zvelebila mnoho kostelů a zámků nejen v našem okolí, ale zejména ve Vídni. Uvádíme proto jen několik z nich. V Kostelci nad Černými lesy nechala vybudovat kostel sv. Andělů strážných nebo špitál pod černokosteleckým zámkem, speciálně navržený pro 12 mužů a 12 žen. V letech 1752–1759 dala přestavět černokostelecký zámek. Zvelebovala statky, spravovala zpustlé vesnice, zakládala chudobince, zřizovala školy, zaváděla bezplatné vyučování. Poddaným odpouštěla dluhy, opatrovala tržní a cechovní výsady. Po válečných útrapách let 1740–1763, kdy obyvatelstvo sužovaly hlad a nemoci, dala otevřít panské sýpky, rozdávala zdarma potraviny, nezaměstnaným sjednávala práci. Marie Terezie Savojská byla snášenlivá i v národnostních otázkách a např. nařídila vést úřední spisy též v českém jazyce, aby každý textu rozuměl. Ve Škvorci, v obci ležící severovýchodně od Říčana, na místě starší tvrze a renesančního zámku stojí barokně přestavěný zámek. V něm se zjevuje přízrak Bílé paní – majitelky panství Marie Terezie Savojské. Také v okolí Škvorce se k ní váže několik pověstí. Její duch se prý zjevuje také ve starém barokním hostinci U Lva v Úvalech. Ve Vídni pak založila mj. Savojskou rytířskou akademii

s názvem Učiliště pro šlechtické syny a Savojský zaopatřovací ústav pro chudé šlechtičny, z nichž polovina musela být povinně z Českého království.

NEZAPOMÍNALA ANI NA UHŘÍNĚVES

V Uhříněvsi založila Marie Terezie Savojská v roce 1763 jednotřídní farní školu v budově na dnešním náměstí Bratří Jandusů, kde až do roku 2002 sídlila radnice. Dále pak zřídila v zájezdním Pivovarském hostinci (dnešní Pivovarská restaurace u kostela) „první školní jídelnu“ a plně hradila její provoz (dřevo pro otop, suroviny ad.). Záměrem panovnice bylo, aby každé dítě navštěvující školu dostalo denně talíř teplé polévky a krajíc čerstvého chleba. Na svou dobu přispěla značnou částkou 2235 zlatých v letech 1740–1743 na barokní rozšíření uhříněveského kostela Všech svatých. Její zásluhou byl též opraven Uhříněveský zámek, dnešní sídlo Výzkumného ústavu živočišné výroby. Členové uhříněveské sokolské jednoty při návštěvě Vídně navštívili místo posledního odpočinku Marie Terezie Savojské a uhříněveské „Cafojce“ přinesli květiny a zapálili vzpomínkovou svíci.

Michal Klich, kronikář

Špitál v Kostelci nad Černými lesy, vybudovaný Marií Terezií Savojskou. Památku, které hrozila od roku 1987 demolice, opravili do současného stavu dobrovolníci.

Chválíme

Slušni řidiči a návštěvníci Uhřetěvesi jistě ocení možnost dvou hodin parkování v centru obce zdarma. Ale to by nebyla česká nátura, aby si to někteří parkující nevykládali jinak a nezkoušeli si tu dobu prodloužit bez parkovacích hodin za předním sklem... Přitom značka je na to taktně upozorňuje. Proto chválíme Místní oddělení Policie ČR, které uvedený nešvar pravidelně pokutuje. Ďábel nekázně řidičů je jako vždy skryt v detailech.

Kritizujeme

Citujeme z dopisu čtenářky: „Domnívám se, že každý zcela normálně myslící člověk může jakoukoli tisovinu, která se mu objeví ve schránce, vhodit do sběru nebo si postavit před schránku hlídače. Proto s údivem sleduji na sociálních sítích, že ochotní úředníci obecního úřadu místo práce pro občany musí plýtvat časem na složité vyřizování agendy stížností jednoho občana na vaše vydavatelství, který si nepřeje vaše noviny vhadzovat do schránky. A ještě k tomu navádí další občany. To mně prostě hlava nebere...“ Souhlasíme a dodáváme – nám také ne.

UHŘETĚVESKÉ OBČANSKÉ NOVINY
ROČNÍK III, ČÍSLO 4
VYCHÁZEJÍ: 10X ROČNĚ, V NÁKLADU
7300 KUSŮ, NEPRODEJNĚ
VYDAVATEL: ASTRÁIA, SPOL. S. R. O.,
POD MARKÉTOU 87, PRAHA 10-HÁJEK,
REDAKCE@OBCANUHRENEVES.CZ
ODPOVĚDNÝ REDAKTOR: PAVEL JANŮ
IČ: 25758179, EV. Č. MK ČR E 24047
VYDÁNO DNE: 29. 4. 2022
ČLÁNKY A FOTA BEZ UVEDENÍ ZDROJE
JSOU REDAKČNÍ MATERIÁLY.

POLYFUNKČNÍ DŮM PITKOVICE: ARCHITEKTONICKÝ ZÁZRAK, NEBO STAVEBNÍ BUŇKY?

Jedna z často opakovaných vizí bývalého vedení městské části pod vedením starosty Vojtěcha Zelenky byla snaha proměnit Prahu 22 v ukázkový příklad moderní české architektury. To byl hlavní argument pro zastavení rozjetého projektu základní školy Romance nebo pro stavbu podzemní školky V Bytovkách, o které píšeme na jiné místě. Bohužel, takové architektonické skvosty potřebují nejen krásný nápad, vizualizaci a výborného architekta, ale také někoho, kdo je schopen zvládnout úskalí stavebního řízení, kvalitně vysoutěžít dodavatele a zajistit na stavbu peníze. Což

bylo přesně to, co se Zelenkovu vedení městské části naprosto nedařilo.

Projekty jsou pozastavené, stavební povolení buď propadla, nebo ani nevznikla, stavby se prodražují a peníze chybějí. A to nemluví o oprávněných pochybnostech, zda výběrová řízení probíhala podle zákona a zda nedošlo ke zvýhodňování vybraných firem.

Jedním z příkladů, jak zkomplikovat celkem jednoduchou stavbu, která měla být architektonickým zázrakem, je polyfunkční dům v Pitkovicích. Jeho část se měla kolaudovat v srpnu 2021,

v jakém je stavu, vidíme na aktuálních obrázcích dole v druhé řadě. Po průtazích se nakonec alespoň staví, ale zda se nakonec z kovových konstrukcí ve stylu stavebních buněk vyhoupe přece jen něco hezkého, budeme moci posoudit nejdříve snad koncem roku. Každopádně se už dnes stavba prodražila o 30 procent na 105 milionů korun.

S takovýmhle přístupem se Praha 22 bude moct předvádět spíš jako příklad chybně rozjetých projektů než jako učebnice moderní architektury.

-red-

DOPIS REDAKCI: MRÁZ NEPŘICHÁZÍ JEN Z KREMLU

Při čtení článku v březnovém vydání jsem byl v naprostém údivu, že partner zastupitelky osobně pátral po vašem redaktorovi, nechtěl mu asi poděkovat? Obdobně se divím nekritičnosti až naivitě paní zastupitelky, že poukazovat na příspěvky z obecní kasy na podnikatelské aktivity partnera je nactiutrháčné a neslušné. Každému soudnému člověku přijde na mysl přísloví o potrefené huse či o obdivu paní zastupitelky k přístupu vůči novinám třeba v Bělorusku. Tam to mají dobře zařízené, drzé autory kritických textů vůči vrchnosti rovnou zavírají. Těm našim nezbyvá než vzkázat: Vydržte!

(Čtenář nechtěl být jmenován)

Obsah novin tvoříte i Vy, naši čtenáři.
Náměty pište na adresu: redakce@obcanuhrineves.cz